

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12/15/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
December 16, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

TREČIADENIS - WEDNESDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 16, 1998

Nr. 243

Ar Lietuva pasiruošusi panaikinti mirties bausmę?

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus sukritikavo dalies parlamentarų abejones dėl mirties bausmės panaikinimo, pavadinęs juos „populistiniais svarstymais“.

Prezidentas V. Adamkus atkreipia Lietuvos piliečių dėmesį, jog po Konstitucinio teismo sprendimo skirti ir vykdyti mirties bausmę Lietuvoje nebūna jokio teisinio pagrindo, rašoma antradienį paspaudai pareiškime.

Konstitucinis teismas šį mėnesį paskelbė, kad mirties bausmė prieštarauja Lietuvos Konstitucijai.

Prezidento nuomone, Lietuvos ir daugelio kitų valstybių teisingumo vykdymo praktika rodo, kad mirties bausmė nesutramdo nusikalstamumo.

Pirmadienį V. Adamkus pasirašė dekretą, kuriuo Seimui skubos tvarka pateiktas svarstytis Baudžiamojo Kodekso pataisai, kuriose mirties bausmė keičiama į kalinimą iki gyvos galvos.

Parlamentaras Kazys Bobelis antradienį spaudos konferencijoje Seime kategoriškai pasisakė prieš mirties bausmės panaikinimą Lietuvoje, nors jo atstovaujama Krikščionių demokratų sąjunga (KDS) šiuo klausimu užima „neutrąlią poziciją“.

K. Bobelis yra KDS valdybos pirmininkas ir Jungtinės Valsietiečių partijos, KDS ir Nacionalinės partijos „Jaunoji Lietuva“ frakcijos Seime narys.

„Aš esu už mirties bausmę, ir ypatingai šiuo metu jokių būdu nepritariu jos panaikinimui. Manau, Lietuva dar nėra pribrendusi, kad mirties bausmę būtų galima panaikinti“, sakė K. Bobelis.

„Kai mes turime samdomų žudikų, kurie sąmoningai už pinigų žudo žmones, jų tobulinti negalima“, sakė K. Bobelis. „Dėsiu visas pastangas ir rasiu pritarėjų, kad mirties bausmė būtų panaikinta tik tautos referendumu“, pridūrė jis.

Seimas antradienį bendru sutarimu pritarė prezidento siūlymui skubos tvarka svarstyti mirties bausmės panaikinimą.

Prezidento patarėjo referentas teisės klausimais Armanas Abramavičius pristatė Baudžiamojo Kodekso pataisai, kurios mirties bausmę pakeistų laisvės atėmimu iki gyvos galvos. Taip pat pristatytas ir siūlymas kalėjimą iki gyvos galvos skirti dabar kalintiems „mirtininkams“. Tokia teisė siūloma suteikti trijų Aukščiausiojo teismo teisėjų kolegijai, generalinio prokuroro teikimu.

Komentuodamas neigiamą visuomenės požiūrį į mirties bausmės panaikinimą, A. Abramavičius pabrėžė, kad svarbu žmonėms išaiškinti, kad nusikalstamumo mažėjimą lemia „ne bausmės griežtumas, o jos neišvengiamumas“.

Krikščionių demokratų sąjunga sudarė koaliciją su Ūkio partija

Vilnius, gruodžio 15 d. (Elta) — Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga ir Ūkio partija sudarė koaliciją bendriems veiksams ir nubrėžė svarbiausius savo uždavinius. Šių partijų koalicijos sudarymo deklaracijoje žadama bendromis jėgomis rengti siūlymus, kaip „įveikti gilią ūkio bei kultūros krizę ir pakeisti pragaištingą politiką, kuri vykdoma šiandien“.

Ignalinos elektrinės uždarymas — ne tik Viniaus rūpestis

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Europos Komisijos (EK) padalinio Lenkijai ir Baltijos valstybės vadovas Jean Trestour teigia, kad EK pasiryžusi teikti paramą, sprendžiant visus svarbius klausimus, susijusius su Lietuvos atominės elektrinės likimu.

Po susitikimo su užsienio reikalų viceministru Gedimynu Šerkšniu antradienį J. Trestour žurnalistams sakė, kad jo vizito tikslas — užmegzti aktyvesnį bendradarbiavimą ir užtikrinti, kad EK pasirėmę teikti paramą, sprendžiant visus svarbius klausimus, susijusius su Lietuvos atominės elektrinės likimu.

J. Trestour pabrėžė, Lietuva anksčiau yra įsipareigojusi uždaryti Ignalinos AE, nekeisdama kuro kanalų, ir Europos Komisijos nuostata šiuo klausimu nesikeičia.

Lietuvos vyriausybė dabar laikosi nuomonės, kad Ignalinos AE saugumą turi įvertinti tarptautinė žinovų komisija, ir jos išvados turi būti lemiamos, numatant LAE ateitį.

Partijos ketina bendradarbiauti ruošiantis savivaldybių ir Seimo rinkimams. „Mūsų tikslas — pakeisti ne tik valdancius, bet ir politiką“, sakoma jų deklaracijoje, kurią antradienį spaudos konferencijoje Seime pristatė Krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas Viktoras Petkus.

Seimo narys, Krikščionių demokratų sąjungos valdybos pirmininkas Kazys Bobelis sakė, jog koalicija sieks įveikti Lietuvos ekonomines, socialines, politines ir nusikalstamumo problemas.

Ūkio partijos valdybos pirmininko Leono Jankausko nuomone, turi būti kuriama ne valdininkų, o visuotinės gerovės valstybė.

Bendroje partijų deklaracijoje pažymima, jog ypač tragiška situacija klostosi Lietuvos pramonėje ir žemės ūkyje, žlugdomi smulkūs verslininkai.

K. Bobelis tikisi, kad į šią koaliciją įsijungs ir kitos partijos, nes ji „atvira visiems gerovės vertybėms, siekiantiems tautos gerovės ir kilnių idealų“.

Šiuo metu Krikščionių demokratų sąjunga turi apie 2,000 narių, Ūkio partija viešija apie 1,500 narių.

* Vyriausybė nutarė suteikti iš Fondo bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti naikinama Lietuvos valstybinei žvejybos laivyno įmonei „Jūra“ 567,000 litų grąžintiną finansinę paramą, kuri skirta buv-

Nuotr.: Spaudos konferencijoje į žurnalistus dominusius klausimus apie Lietuvos pasiruošimą šventiesiems metams atsakė (iš kairės) kunigas Rolandas Makrickas, Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis ir vyskupas Rimantas Norvila. (Elta)

Katalikų Bažnyčia ruošiasi Jėzaus Kristaus atėjimo į Žemę paminėjimui

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Lietuvos Katalikų Bažnyčia pradėjo ruoštis 2000-ųjų metų — Jėzaus Kristaus gimimo — metinių šventei.

„Tai nėra tolimes praetis įvykis, aprašytas Evangelijoje. Jėzus Kristus gyvas kiekvieno žmogaus širdyje“, spaudos konferencijoje antradienį sakė Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, kuris yra ir 2000 Metų Jubilėjaus komiteto pirmininkas.

A. J. Bačkis sakė pagarbiai žiūrį į pasauliečių rengiamą paminėti antrojo tūkstantmečio pradžią, tačiau pabrėžė, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčia 2000 metams visų pirma teikia religinę reikšmę.

Jubiliejiniai 2000-ieji šventieji metai Lietuvoje, kaip ir Romoje, prasidės 1999 metų Kalėdų naktį ir tęsis iki Kristaus apsišviškimo iškilmių 2001-ųjų sausio 6-ąją.

Rengiantis 2000-iesiems metams, kitais metais numatoma Lietuvos parapijų atnaujinimo programa. Vyskupai lankys savo vyskupijų parapijas, o kunigai lankys gyventojų šeimas, kviesdami švęsti 2000-ąsias Jėzaus Kristaus gimimo metines.

1999-ieji, kurie popiežiaus yra paskelbti Dievo Tevo Metais, vyks atgailos ir susitaikymo pamaldos, daugelyje Lietuvos miestų bus surengtas konferencijų ciklas apie krikščionybę, kovo mėnesį Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje bus atidaryta paroda apie siems įmonės darbuotojams, susirgusiems profesinėmis ligomis ar patyrusiems kitokią žalą sveikatai.

* Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Kalėdoms bei Naujiesiems metams nepasiturinčių šeimų bei vaikų globos namų vaikams išdalins 1,5 mln. litų. Vienkartinę pašalpą gaus apie 21,000 vaikų, kiekvienam skiriant po 75 litus. Vaikų globos įstaigose gyvenantiems vaikams skirtas lėšas numatoma pervesti į šių įstaigų sąskaitas. Gausias, augančias vaikus invalidus bei nepilnas šeimas numatoma paremti per savivaldybes. Lietuvoje globos įstaigose gyvena 3,700 vaikų, socialiai remtinose, gausiose šeimose auga apie 17,000 vaikų. (Elta)

Jubiliejiniais metais gegužės 7 dieną Romoje popiežius iškilmingai paskelbs XX amžiaus tikėjimo kankinius.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos 2000 metų Jubilėjaus komitetas jau perdavė Romos centriniam jubilėjaus komitetui 114 tikėjimo liudytojų ir kankinių bylų. Kankinių sąrašą yra Vilniaus arkivyskupas Mečislovas Reinys, Telšių vyskupas Vincentas Borisevičius bei Pranciškus Ramanauskas, Kaišiadorių vyskupas Teofilus Matulionis, taip pat 58 kunigai iš visų 7 Lietuvos vyskupijų, 46 pasauliečiai, 3 vienuolės, 2 diakonai ir 1 seminaristas.

Remiantis Romos kalendoriumi, Lietuvoje 2000 metais numatyta švęsti profesinius, atskirų amžiaus grupių ir pasauliui žmonių jubiliejus, kurie bus pažymimi, aukojant šv. Mišias bažnyčiose. Taip pat numatoma rengti įvairius kongresus, šventes bei susitikimus, vyks maldingos keilios po Lietuvą bei į Romą, bus iškilmingai švenčiami dieji atlidai vyskupijose.

Lietuvių protestas sutrukdė Lenkijos valdžios užmačioms

Varšuva, gruodžio 15 d. (BNS) — Triukšmingi Lenkijos lietuvių protesto veiksmai Punske antradienį sutrukdė pasirašyti aktą dėl sveikatos apsaugos punkto perdavimo Lenkijos pasieniečių užkardai.

Šimtai automobilių iš visos Suvalkų vaivadijos antradienį suvažiavo į Lenkijos lietuvių sostinę laikomą Punkską, kur apie 500 žmonių prie miestelio sveikatos apsaugos punkto susirinko protestuoti prieš Lenkijos valdžios ketinimus įkurdinti jame pasieniečius.

Protestuotojai buvo įjungę automobilių signalus. Antradienį punkto patalpose turėjo būti pasirašytas aktas dėl jį dalies perdavimo pasieniečiams.

Punksko viršaitis Kazimieras Baranauskas sakė, kad aktas nebuvo pasirašytas, nes Seinų sveikatos apsaugos skyrius greičiausiai išsigaudo protesto.

Kol kas neaišku, kuriam laikui ši procedūra nukelta.

* Lenkijos lietuviai sveikina Lietuvos vyriausybės pritarimą savo planams steigti Seinuose vyskupo Antano Baranausko fondą ir paramą jam. „Nors ši žinia buvo laukta, nepaprastai džiaugiamės tokiu Lietuvos vyriausybės žingsniu“, sakė Lenkijos lietuvių bendruomenės tarybos pirmininkas Sigitas Parancevičius. „Fondas — tai svarbi parama Suvalkų krašto lietuviams, nes jis padės išlaikyti kultūros centrą“, sakė jis. I ženklią dalį lėšų užsidirbs pats centras, nes jame veiks viešbutis, kavinė, parduotuvė. Tačiau kultūriniai poreikiai tenkinti reikia daug lėšų, nes lietuviai Seinuose nori įkurti lietuvišką mokyklą. (BNS)

* Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės įmonės užsienio bendradarbių ieškos „Interneto“ pagalbą. Pradedamas kurti tinklapis, kuriame bus pateikta informacija apie Lietuvos firmas. PHARE projekto vadovas Markus Wolf teigia, kad tinklapyje įmonės bus pristatytos ne tik sausais faktais paremta informacija, bet ir vaizdine bei garsine medžiaga. Trisdešimčiai pirmųjų firmų PHARE apmokės dalį išlaidų, reikalingų kuriant duomenų banką. (Elta)

JAV, palestiniečių ir Izraelio vadovai baigė taikos derybas

Gaza, gruodžio 15 d. (Reuters-BNS) — JAV prezidentas Bill Clinton antradienį susitiko su Izraelio ir palestiniečių vadovais, tikėdamasis išgelbėti savo tarpininkavimo deka pasiektą laikinąją Vidurio Rytų taikos sutartį.

Pasak JAV prezidento, susitikimo metu buvo sutarta imtis naujų žingsnių, įgyvendinant spalio mėnesį Vašingtone pasirašytą laikiną taikos sutartį.

JAV prezidentas kalbėjo žurnalistams po dvi valandas trukusio susitikimo su Izraelio premjeru Benjamin Netanyahu ir palestiniečių prezidentu Yasser Arafat.

„Aš pasiekiau tai, dėl ko atvykau. Dabar mes turime sutarti dėl praktinių priemonių žengti į priekį, ir manau, esame gerokai pasitūmę šiuo keliu“, sakė B. Clinton. Pasak jo, abi pusės sutarė įsteigti „neformalų kanalą“, padėsiantį spręsti nesutarimus dėl

Izraelio palestiniečių kalinių paleidimo. Tai, kad Izraelis paleido ne politinius kalinius, o eilinius nusikaltėlius, tapo didele kliūtimi, įgyvendinant sutartį.

Tačiau B. Clinton išsiskuto nuo klausimo, ar Izraelis jau penktadienį pradės naują kariuomenės išvedimą iš Vakarų Kranto, kaip numatyta sutarties dienotvarkėje.

„Tikiuosi, mes gana tiksliai laikysimės tvarkaraščio“, sakė jis.

Tačiau Izraelio premjeras B. Netanyahu atsisakė įsipareigoti dėl tolesnio kariuomenės išvedimo datos. Pasak jo, viskas priklausys nuo to, kaip palestiniečiai vykdys savo įsipareigojimus Izraeliui.

„Amerikiečiai pakankamai išmintingi, kad suprastų, jog joks spaudimas neprivers... mūsų pradėti išvedimą tada, kai palestiniečiai nevykdo savo įsipareigojimų. Tai tiesiog nesvarstytina“, baigė jis.

Pradedamos rengti derybų su Europos Sąjunga nuostatos

Vilnius, gruodžio 15 d. (Elta) — Nors ir nesulaukusi aiškios žinios apie oficialių derybų su Europos Sąjungos data, Lietuva pradėjo ruoštis deryboms.

Vyriausybės Europos integracijos komisijos posėdyje antradienį aptarta tvarka, pagal kurią bus rengiamos derybų nuostatos. Sutarta, kad darbą drauge atliks Užsienio reikalų ministerija, Europos komitetas ir derybų grupės, atskirai nagrinėsiančios klausimus, kurie yra svarbūs Lietuvai siekiant narystės Europos Sąjungoje.

Tuo tarpu jau 1999 metų pradžioje numatyta pradėti dvišalį peržiūrą — arba patikrinimą — darbą, kai bus nagrinėjama, kaip Lietuvos teisės aktai ir institucijos atitinka Europos Sąjungos reikalavimus.

Europos komiteto generalinis direktorius Petras Auštrevičius sakė, kad derybų tikslai

turėtų būti suformuluoti „ne vėliau nei prasidės derybos“. Jo žodžiais, derybos „vargu ar prasidės anksčiau negu antrą kitų metų pusę“.

Europos Sąjungos valstybių vadovai savaitgalį Vienoje nusprendė, kad naujas išvadas apie kandidatų pažangą Europos Komisija turi paskelbti prieš susitikimą, kuris kitų metų gruodį vyks Helsinkyje. Tai reiškia, kad iki tol tikriausiai neprasidės Lietuvos derybos dėl narystės Europos Sąjungoje.

Tuo tarpu jau 1999 metų pradžioje numatyta pradėti dvišalį peržiūrą — arba patikrinimą — darbą, kai bus nagrinėjama, kaip Lietuvos teisės aktai ir institucijos atitinka Europos Sąjungos reikalavimus.

* Vilniaus apygardos teismas antradienį pradėjo nagrinėti Rusijos piliečio Valentin Meščerjakov ieškinį Teisingumo ministerijai, atsisakiusiai registruoti prosvietinės organizacijos „Rusija“ įstatus. V. Meščerjakov teigė, kad organizacija nėra asmenų, kurie priklausytų prieš Lietuvos nepriklausomybę ir valstybingumą veikiančioms organizacijoms, ir „Rusijos“ tikslai bei veiklos būdai neprieštarauja Konstitucijai. Teisingumo ministerija atsisakė registruoti organizaciją, nes kai kurie jos steigėjai veikė prieš Lietuvos nepriklausomybę, kai kurie yra įtraukti į įtariamųjų 1991 m. sausio 13-osios byloje sąrašą.

* Kalvarijų pasienio postas vis dar užkimštas krovinių automobilių, kurių eilė nusidriekusi 13 kilometrų. Pasieniečiai ir muitininkai dirba tokia pat sparta kaip visada, tačiau dėl savaitgalio pūgos susidariusią eilę vis papildo nauji krovinių automobiliai. (BNS)

KALENDORIUS

Gruodžio 16 d.: Adas, Albina, Audrone, Adele.

Gruodžio 17 d.: Olimpija, Lorzorius, Mantigailė, Vidmina. 1886 m. gimė Kazys Grinius, Lietuvos Respublikos prezidentas. 1926 m. įvykdytas karinis perversmas. 1993 m. įkurta Baltijos valstybių Ministrų taryba.

LIETUVA IR EUROPOS SAJUNGA

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lietuva tikejosi būti priimta į pasitarimus Europos Sąjungos narystei gruodžio 11-12 d. Vienoje, tačiau vokiečių spauda pranešė, kad jos vietą užims Latvija. Tiesa, spalio 31 d. vilniškis „Lietuvos aidas“, pasikalbėjime su aukštais valstybės pareigūnais rašė, kad Lietuva dar turi vilčių būti pašaukta, nes pvz. Lietuvos pasirodymo deryboms su ES dėl narystės, ypatingos delegacijos vadovas Gediminas Šerkšnys pareiškė, esant didelės optimistas. Tiesa, Latvija daug padėjo Pasaulio prekybos organizacijos narys (kodėl Lietuva nepasirūpino laiku įsijungti? — K.B.), nors valstybių rezultatai yra praktiškai vienodi — „kažkur pirmajame mes, kažkur latviai“, — sakė Gediminas Šerkšnys.

O ką į tai Lietuvos prezidentas? Tas pats „LA“ rašė, jog V. Adamkus tiki, kad gruodžio mėn. Vienoje bus priimtas ES objektus sprendimas dėl ES plėtros. Tiek iš „LA“ žinių.

Ką tuo klausimu rašė Anglijos spauda? Įtakingas dienraštis „Financial Times“ iš esmės sutinka su Europos Sąjungos plėtotė ir Vidurio ir Rytų Europos kraštus, kadangi narys sustiprins demokratiją bei laisvą rinką. Juo greičiau, tuo geriau. Tačiau praktiškai, tai labai sunkus ir ilgas kelias, ilgesnis už kandidatų norą, tačiau parodant, kad derys yra atviros visoms kandidatėms — Čekijai, Lenkijai, Vengrijai, Slovenijai, Estijai,

Kipriui, Lietuvai, Latvijai, Rumunijai, Bulgarijai — aišku, jeigu jos yra gerai pasiruošusios. „Ši eiga negali sustoti prie Kipro salos kiverčio, apie ką kalba Graikija“, — rašė dienraštis lapkričio 10 d. Kaip matome, į narių eilę įrašyta ir Lietuva.

Miuncheno dienraščio „Sueddeutsche Zeitung“ Briuselio korespondentas lapkričio 11 d. rašė, kad ateinančių metų pusmetį Vokietijai teks pirmininkauti ES-gos posėdžiui (ES pirmininkai keičiasi kas pusmetį), tad Vokietija norėtų kuo greičiausiai šį klausimą išspręsti, kartu nepažymėdama tikslios įstojimo datos, nors šis reikalas yra Vokietijos politinio gyvenimo centre. Pirmiausia visos kandidatės turinčios gerai atlikti „namų darbą“, pravedamos laisvos rinkos ir agrarinės reformos.

Austrijos Užsienio reikalų ministras W. Schuessel (jis iki metų pabaigos pirmininkauja ES) pareiškė, kad bus atsižvelgta į kandidatų komunikacijos, kultūros, užsienio ir vidaus saugumo politiką, jaunimo mokslą, auklėjimą ir t.t. Tie visi privalumai jau buvo komisijos nagrinėjami kovo mėn., tačiau be galutinio sprendimo.

Toliau dienraštis pažymėjo, kad Vengrija bus galutinai pasirošusi 2002 m. įsijungti į ES narių eilę, o Lenkija tik 2003 m., tačiau teikiant mažai vilčių jau š.m. gruodžio mėn.

BALFO seime nauja BALFO valdyba išrinkus. Pirmoje eilėje iš kairės: Rimtautas Dabšys — direktorių tarybos pirmininkas, Marija Rudienė — BALFO pirmininkė ir reikalų vedėja, kun. Alfonsas Babonas, Leonas Petronis — seimo rengimo pirmininkas ir Vladas Staškus — BALFO direktorius.

Nuotr V. Kasniūno

atvykti į Vieną Bulgarijos, Rumunijos, Slovakijos, Latvijos, Lietuvos atstovams. Kaip matome, anglų spauda įtraukė Lietuvą į kviečiamų valstybių sąrašą, vokiečiai gintarų kraštą išbraukė.

Mano artimo miesto „Mannheimer Morgen“ dienraščio Briuselio korespondentas rašė, kad kandidatės turės labai sunkų kelią, nes bus atsižvelgta į žmogaus teises, laisvę, demokratiją, o eilės tvarką nuvers politiniai motyvai. Vokietija remia savo kaimynus Lenkiją ir Čekiją bei Vengriją, kuri 1989 m. pirmoji pralaužė geležinę uždangą, praleisdama Rytų Vokietijos atbėgėlius į Austriją. Tuo metu Rytų Vokietiją dar valdė komunistinis režimas.

Mannheimio dienraštis rašė, kad vienas aukštas Vokietijos diplomatas pasipiktinęs pasakė: „Varšuvoje oficialiai kalbama, kad Dievas asmeniškai parinko išrinktąją tautą (lenkus — K.B.) atstovauti Europai“ (Esu gimes lenkų okupuotame Vilniuje, gerai pažįstu lenkų tautą ir prieš karą taip pat jos skelbtą ir nuo Dievo pavestą mesianizmą visai Europai — K.B.). Manding, jau rugsejo mėn. ES sulaukė 60 mln. dol. žadėtus paramos laisvos rinkos pletotei. Ir dabar Lenkijos paduoti dokumentai ES-gai yra nepakankami jos įjungimui į ES-gą. Tas pats taikytina Čekijai, Vengrijai, Estijai.

Ir Turkija nori įsijungti į ES narių sąrašą. Bet jos „popieriai“ yra blogiausi. Mat Europą bijo fanatiško islamizmo įsigalėjimo, viešos turkų ir kurdų kovos Europos miestuose, dedamų bombų bei dar didesnio narkotikų transporto, nes juk prie valstybinių sienų nebus jokio patikrinimo. Europos policija jau dabar pakankamai turi darbo su narkotikų prekyba, atvežant juos iš Mažosios Azijos, per Balkanus į vidurio Europą, žemyno narkotikų centrą, Olandijos Amsterdamą. Kurdai, Kosovo albanai dalį pelno atiduoda savo tautų laisvės kovai, kiti pelną įsidėda į savo kišene, „plaudami“ pinigais užsienio bankuose. Europos s-ga bijo, nes jos finansuose gali įsiveisti mafijos bakterijos. Bet ir be mafijos ES-gos kasoje mokomos tamsios dės: „kažkur“ dinga milijardai dol. Taip pat į gerai apmokamas vietas sodinami bičiuliai, giminės. Tokias protekcijas vokiečiai vadina vitaminu „B“ nuo žodžio „Bekanntschaft“ — pažintis.

ISĖIVIJOS CHORVEDŽIAMS ŽINOTINA

Lietuvos Liaudies kultūros centras spaudai baigia paruošti muzikologo, humanitarinių mokslų daktaro Boleslovo Zubricko parengtą enciklopedinį žinyną „Pasaulio lietuvių chorvedžiai“. Knyga bus prestižinė, didelio enciklopedinio formato, kurioje sutalpinti daugiau kaip 200 užsienio lietuvių ir apie 700 Lietuvos chorvedžių bei vargonininkų biografijos ir nuotraukos. Knygos tiražas priklausys nuo gautų užsakymų, kuriuos prašome nedelsiant padaryti šiuo adresu: J. Mikutavičius, Lietuvos Kultūros centras, Barbaros Radvilaitės 8, Vilnius, 2600. Lietuva. Taip pat užsakymus galima daryti šiuo adresu: Boleslovas Zubrickas, Tverčiaus 14-1 Vilnius, 2040. Lietuva.

Enciklopedinio žinyno redaktinė komisija apie išėivijos chorvedžius remėsi žiniomis pagal prof. Juozo Žilevičiaus sudarytą „Lietuvių muzikų vardyną“ ir papildomą informaciją, kurią suteikė muzikologas Kazys Skaistgirys, muz. Faustas Strolia ir kiti pavieniai chorvedžiai. Žinyno tiražas nenustatytas, nes priklausys nuo užsakymų, kuriuos prašome suinteresuoti nedelsiant padaryti pagal nurodytus adresus. Užsienio lietuviams žinyno kaina yra 25 doleriai. Knygos priede bus išspausdintas sąrašas choro dirigentų, baigusiu Lietuvos valstybinę konservatoriją, Klaipėdos ir Kauno fakultetus.

S. Slizys

Kas pasisakys už tuos mažutėlius...

Danutė Bindokienė

Net ir nejaugiausias žmogus sukrečia skriaudžiamų vaikų vaizdas. Kai pasigirsta žinios, kad prapuolė mazaletis, rado apleistus kūdikius, kažkas nužudė pagrobta vaikutį, tėvai skriaudė savo mažuosius, reakcija paprastai būna labai aštri. Ypač daug demesio kreipiama į vaikų gerovę Kaledų laikotarpiu. Renkami zaislai, drabužiai, geresnis maistas, kad neturtingieji, apleistieji, atmettieji turėtų bent gražias šventes.

Vaikų vargių nėra abejingi ir mūsų tautiečiai, gyvenantys užsienyje. Nuolat matome, kiek aukų siunčiama našlaičių globos komitetams, vaikų su negalia pagalbai, Almos fondui, daugiavaikėms šeimoms ir įvairioms institucijoms kurios rūpinasi, globoja, padeda vaikams. Labai jau sielojamės benamiais vaikais, elgetaujanciais, išnaudojamais, įtraukiamais į nusikaltimus. Rūpinamės vaikais, kurie lanko skurdžias mokyklas kaimuose, o tėvai nenori ar negali suteikti pagrindinių gyvenimo normų. Visiems aišku, kad sėkminga tautos ateitis yra sveiki, gerai išaukleti ir išmoksinti vaikai.

Džiugu girdėti, kad Lietuvoje vaikai su fizineis ar protinėmis negaliomis jau nėra slepiami, uždaromi į internatus, institucijas, kur jie nebegyvena, o tik egzistuoja, neturėdami jokios ateities, pasmerkti likti nenaudingiausiais, nereikalingiausiais visuomenės nariais. Galbūt dėl to ypač liūdną įspūdį paliko neilgas straipsnelis š.m. gruodžio 21 d. „Newsweek“ žurnale — „Gulagai Rusijos vaikams“ (Russia's Gulags for Children). Jame rašoma, kad apie du milijonai vaikų su įvairiomis fizineis ir protinėmis negaliomis Rusijoje gyvena našlaitynuose, kurie labiau primena zoologijos sodą sąlygas kaip vietą skirtą vaikuciams leisti savo jauno gyvenimo dienas.

Rusijos Sveikatos ministerija vaikus su įvairaus laipsnio protiniu atsilikimu tebeveda „idiotais“, „neįmanomais išmokyti“, „kvailiais“ ir pan. Jie uždaryti tuose „gulaguose“, prastai prižiūrimi, be ateities ar šviesesnių gyvenimo perspektyvų. Kad įniamiai nesudarytų problemų prižiū-

retojams, pririšami prie lovų. Jie neturi jokio užsiėmimo, nėra mokomi, net tie, kurie turi tik fizines negalias. Problema šiuo metu Rusijos gyvenama ekonomine krize, tad ir lešos, skiriamos našlaitynams, gerokai apkarpytos. Kadangi tėvai taip pat sunkiai verčiasi ir negali vaikų išmaitinti, ne visai sveiki vaikai pametami gatvėn ir ilgai tampa valstybės atkaime. Visuomenėje tebevyrauja sovietinių laikų įskiepyta pažiūra į žmones, juo labiau vaikus, su negaliomis todėl tokių „atmetų piliečių“ problemos dažnai apgaubtos slaptumu. Į tuos gulagus-našlaitynus gruodžio mėnesį kaip tik atkreipė dėmesį Žmogaus teisių pažeidimų stebėjimo komitetas ir ruošiasi netrukus paskelbti duomenis apie vaikų su negaliomis padėtį Rusijoje.

Šią savaitę panašų reportazą apie vargstančius vaikus Rusijoje išspausdino ir „New York Times“ (gruodžio 14 d.). Jame minimas 65 vaikų likimas. Vaikai — iki trejų metų amžiaus, gyvena moterų kalejime su motinomis, kuriose nuteistos už įvairius nusikaltimus. Kadangi „laikai tokie blogi“, vieno vaiko mitybai metams skiriama tik apie 36 dol., o ju motinos maitinamos už maždaug 3 centus per dieną.

Ką už tokią sumą galima nupirkti ir kaip pamaitinti alkanus kūdikius bei jų mamas? Kalėjimo viršininkė mėgina verstis, kaip ir daugumas rusų — įvairiais būdais: maištais (kalines atlieka ukio darbus apylinkių ūkininkams ir gauna bulvių, pieno ar kitų produktų), labdara, kurią siunčia užsienio valstybės, bet ir tai trukdo iškeruoti biurokratijai. Kai vaikus sulaukia trejų metų, turi būti atskirtas nuo motinos. Jeigu jo neprižiūri glaudžia artimi giminės, kurie taip pat vos įstengia galą su galu sudurti, vaikas patalpinamas į valdišką našlaityną.

Palyginus su tokiomis sąlygomis Rusijoje, Lietuvoje vaikai dar kiek geriau laikosi, bet mūsų visų pareiga rūpintis, kad ir jų panašūs likimai neįsitvirtintų. Kas kalbės už mažutėlius, jeigu mes nekalbesime...

(Bus daugiau)

Amerikos Lietuvių tarybos suvažiavimo vakarieneje vaišinasi (iš kairės): kun. Rimas Gudelis, gen. konsulas Giedrius Apuokas, ALTO valdybos pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas, LR ambasadorius Stasys Sakalauskas ir ALTO vicepirmininkas Petras Buchas.

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS

ROMANAS

Tėsinys

Nr.86

Atsiveikė kaip su seniai bematytais artimaisiais.

Aldona, įžengusi į jai rūpestingai paruoštą butelį, apstulbo.

— Ar man čia gyventi? — apsidairiusi pasakė.
— Ar nepatinka senovė? — pajukavau. — Vis tiek pabūk, kol surasi kur nors ką nors labiau prie širdies, — dar pridėjau.

— Kiek laiko galiu čia pabuti? — lyg šyptelėjo.
— Nors ir ligi laiko pabaigos. Arba kol širdis leis. Ji vėl pažiūrėjo tokiomis, lyg dar ko nors lauktu, bet tepasakė:

— Ačiū. Jeigu taip, tai reikia susinešti ir daiktėlius.

Nuėjom abu. Knygų dėžės sudėjom apacioje. Sakiau, susinešiosi iš lengva, kai sugalvosu kur ir kaip ką sudėti, visa kita sunešėsi į viršų. Paziūrėjęs į rašomąjį ir staliukus sumėčiau, kad juos reikėtų atnaujinti ir pakilau nuvažiuoti pas savo senuką. Pano-ro ir ji kartu. Paprašė, kad leisčiau vairuoti.

— Tik pasakyk, kur sukti.

Nužėm daiktus pas senį. Jis apžiūrėjo, pagyrė, pridėjo gražinti atnaujintus po dviejų savaičių. Paskum parodžiau, kur krautuvės, kur bažnyčia. Diena jauėjo į galą, o mudu pakely tebuvom sustoję tik priešpiečių, tai sustojom ir pavalgyti.

Kai įėjom į jai paruoštą, kai nei šiaip, nei taip pa-

sikeitėm pirmais žodžiais, tamsus gūdis įšoko į vidų ir paėmė už gerklų. Gal ne taip, gal jai ir nepaėmė, gal tik man vienam. Vaziuodamas beveik visą kelią galvojau tik apie ją. Tik apie tai, kaip ją apkabinsiu, pasakysiu, ką jaučiu ir kaip noriu, kad būtų. Pasakysiu, kad ir Kazys, ir Živilė tik praeities mirazai. Ir net ne mirazai, tik buvusių mirazų atsiminimas, o mudu esame čia. Abu tikri ir tokie, lyg Viešpats dar prieš laiko pradžią buvo abu tik vienas kitam padaręs, bet kai susitikom vieni du, sakėsi visai kitokie žodžiai ir jų prasmė visiškai kita. Tik kai susėdom valgykloje, atsirado kalbą. Ne tokia, kokios visą kelionę norėjau, bet apie pačią kelionę, apie vietas, apie žmones. Viena kartu ji pasakė:

— Žinai, kas atėjo į galvą. Kai galvoje ne tas, nepagalvoji, o paskum sarmata. Juk reikėjo užsirašyti ir policininko, ir užkandinėles adresus. Nesunku būtų nusiusti po atviruką. Iš mūsų pusės būtų gražu, o gal ir ji būtų smagu iš savo tautiečių žodelį išgirsti. Jo vardą tai žinau, Jerry, bet kas iš to.

Tada ir aš atsiminiau, kad tas Jerry man buvo savo adresu davęs. Pasiraušiau po kišenes ir radau keturlinką popieriaus gabaliuką. Jame buvo: Jerome de Beau ir adresas.

Abu pasijuokėm iš tokios lietuvių pavardės. Kodėl ne — „Jeronimai, bijau!“ Vis tiek ji paėmė adresą, rytoj, sakė, paimsianti du padėkos atvirukus, sudėsianti į vieną voką ir išsiųsianti. Po viena Jeromui ir tai maloniai užkandinės šeiminei, kurios net vardo nebeteisminėm. Ne tik jos, bet ir jos užkandinėlės vardas kazin kaip abiem praslinko pro akis. O ji mus ir vaišino ir net ligi mašinų palydėjo, lyg būtume seniai nematyti giminės iš kur užkliuvę, bet mums tada ne tas rūpėjo. Gal ir gerai. Turėjom apie ką pakalbėti, o šiaip būtų reikėję tylėti, arba pradėti narplioti pa-

čius save.

Pagaliau ji paklausė, kurią valandą grįžtu iš darbo ir pakvietė pietų.

— Ar ne per anksti? — pasakiau. — Juk pati tu-resi apie save daug darbo, kol viską susidėlosi. Grįždamas paimsiu, nuvažiuosim kur nors. Gal kur į kiek jaukesnę vietą negu vakar.

Ji nusiuko.

— Nežinau, kur galėčiau rasti jaukesnę vietą. Gal todėl, kad tiek metų daugiau beveik nieko nemačiau, kaip aną nelaimingą pakalnę. Ar tos jaukiosios vietos ant ratų?

Nesupratau, ką ji sako, tai tik išverčiau akis. Ji dar labiau susijuokė.

— Sakau, ar tos vietos su ratais? Šiandien čia, kitą dieną bus kazin kur nuvažiuosiu. Jeigu taip, tai reikėtų paskubėti, kad neišlektų, o jeigu ne, rasim jas ir vėliau. Aš labai noriu pažiūrėti, kaip virtuvė. Manau, iš namų neišvysiu, jeigu vandenį prisivilinsiu. Gerai?

Tokia ji man patiko labiau negu buvo patikus. Patiko iš pirmo susitikimo, bet dabar patiko kitaip. Lyg būtų prašnekusi Živilės motina. Kai syki grįžom iš miško su uogomis, ji pasitiko: „O kur taip ilgai buvot? Prikepiau blynų, laukiau, nėra ir nėra. Dabar zinokitės. Galite valgyti, galite ne, kitų nekepsiu“. Blynai buvo skanūs. Valgėm net ausys linko. Kai emiau girti, ji tik ranka numojė. „Šneki, kad tai mandagumo knygos liepia šnekti. Živilė klausėsi mudviejų šnekos ir šypojo. Jai tai buvo įprasta — motina nemokėjo didžiulius tuos, ką padarydavo. Pripratau ir aš. Būdavo net smagu, kai ji kada pasakydavo: „Ogi zinokites. Sumarmaliavau ką pagriebusi, norite valgyti, norite nevalgyti, daugiau negausit“. Ir niekada neatitiko, kad būtų buvę kas neskanu, ar kad jau ligi pagurklio prisikimsusiems ji dar kokių skanėstų nebūtų siūlusi. Tas

NEKALTO MARIJOS PRASIDĖJIMO SESELIŲ NAŠI VEIKLA

Čikagoje yra daug seselių remėjų, seselių darbą bei to darbo svarbą suprantančių ir įvertinančių, tik, šis centro remėjų posėdžio aprašymas gali būti naudingas ir skatinantis džiaugtis per 50 metų JAV ir Kanadoje seselių lietuviška veikla: jų rūpestiu Baznyčia ir tėvynė, religinių ir kultūrinių vertybių tradicijų išlaikymu, ypač jaunimo tarpe. Lietuvai tapus nepriklausoma, jos padeda tas vertybes puoselėti ir ugdyti Lietuvos seserims.

Š.m. spalio 17 dieną JAV-se seserų vienuolijos vadovė sesuo M. Paulė Savickaitė sukvietė centro remėjų valdybą posėdį, pakviesdama įvairiausiomis progomis labai nuoširdžiai talkinančius Putnamo, Worcesterio ir Bostono remėjus. Mazdaug 20 asmenų. Jie išklause ses. Paulės ir ses. Bernadetos pranešimų, iš kurių paaiškėjo jų rūpestiai: kaip seserų būriui mažėjant, tęsimi ir pradėti nauji užsimojimai; kaip jos atranda naujus būdus ir nesibaimindamos galimų sunkumų su viltimi toliau apstaalauja ten ir su tais, kur tik jos turi pasiūlyti, per daugelį metų nepavargstamų, ištikimų draugų padedamos, atlieka savo pareigas vienuolijai, bažnyčiai ir tėvynei.

Ses. Paulės pranešimas

Ses. Paulė kalbėjo apie centrinio skyriaus Putname ir kitų skyrių veiklą.

Pagrindinis centro skyriaus darbas yra Naujosios Anglijos lietuvių susitikimo šventė — gegužinė, ruošiamą liepos mėnesį. Ji sutraukia tarp pusantro ir dviejų tūkstančių svečių! Planuoja seseris, o vykdo padedamos daugybės talkininkų jau iš anksto žinančių savo pareigas. O svečiai — seselių nuolatinių remėjų, jų draugų — Bostono, Worcesterio, Waterbury lietuvių radijo valandėlių ir „Darbininko“ sukvieisti lietuviai.

Kiti du įvykiai yra Šiluvos atšvaitai rugsejo mėnesį ir remėjų saskrydis bei mirusiųjų prisiminimas „Dangaus Vartų“ kapinėse. Kelis kartus per metus ruošiamos kolektyvų užimtą anglišką ir ispaniškai kalbančių katalikiškų ir ekumeninių grupių susikauptimams, konferencijoms, ilgesnams kolektyvams. Visus juos seseris priima, jei prašo — valgydina, apnakvina ir išleidžia. Seselės, kaip bitelės, tyliai duzgia. Lyg jų nebūtų. Taip, avilys mazas, bet jame

medaus, aciu Dievui, nestinga.

Toliau ses. Paulė pranešė apie Čikagos - Lemonto, Toronto, Montrealio, Worcesterio skyrių veiklą.

Toronto ir Montrealyje vyksta didesnės pasiekimai, nes keičiasi ten gyvenančių lietuvių skaičius, sudėtis ir jų poreikiai. Džiugu, kad Toronto vaikų darželį ir Montrealyje esančius namus, visai šalia Aušros Vartų parapijos, perims pasauliečiai ir jais toliau gales naudotis tuo susidomėję lietuviai. Tie patsitvarkymai reikalauja daug laiko ir pastangų. Ses. Eugenija yra tarpininkė tarp Seserų tarybos ir ses. Ignės Toronto bei ses. Juditos Montrealyje, advokatų ir susidomėjusių grupių.

Seselės džiugina Čikagos nepavargstančių remėjų skyrius, kurio narių nemažėja, bet prisideda vis nauji, o ir daugelį metų dirbančios igudusios remėjos, nepasiduodamos sunkumams, ištikimai dirba. Valerija Čepaitienė be pertraukų savo remėjų veiklos ratą ir savo pasiūlymų yra įkvėpiančios pavyzdys visiems. Jai ir Čikagos remėjams seseris labai dėkingas.

Ses. Bernadetos pranešimas

Ses. Bernadeta papasakojo apie Matulaučio slaugos namus Putname ir „Neringos“ stovyklą Vermonte ir Amerikos provincijos paramą Lietuvos provincijos seserims.

Pirmiausia Matulaučiai ir „Neringa“. Juose yra bandomi nauji išlaikymo ir administravimo būdai. Matulaučio slaugos namai, pasilikdami nepriklausomai, metams sudarė sutartį su Covenant krikščioniškų slaugos įstaigų organizacija. „Neringa“ jau antri metai administruojama ir tvarkoma pasauliečių direktorių tarybos, kurioje įeina ir trys seseris. Pastaruoju metu „Neringos“ administratorė yra energinga, buvusi stovyklautoja ir vadovė, Dana Grajauskaitė iš Kanados, dabar gyvenanti Bostone. Stovyklos programą vadovė bostonietė Aldona Lingertaitienė. (Jos abi daug metų bendradarbiavo su 25 m. stovyklą administravusia ir jai vadovavusia ses. Igne Marijošute ir jos „mokyklą baigė“ magna cum laude!)

Amerikos provincijos parama vaistais, knygomis ir pinigais seselėms Lietuvoje, buvo slapta per visą okupacijos laiką. Atgavus nepriklausomybę seseris buvo kviečiamos lankyti ar studijuoti Amerikoje.

Putnamo vienuolyno remėjų centro valdyba. Iš k. i. eil. G. Kupcinskienė, dr. Č. Masaitis, A. Prapuolenytė ir S. Šakalienė. II eil. D. Grajauskaitė, valdybos padėjėjas A. Kupcinskas, J. Rygelis ir R. Drazdauskas. Trūksta G. Čepo.

Šiuo metu tokių yra penkios. Toronto gyvena ses. Viktorija. Ji ruošia teologijos magistrą Toronto universitete. Lemonte yra ses. Aušra ir ses. Laima. Jos dėsto tikybą Lemonto bei Čikagos liutuanistinėse mokyklose ir studijuoja anglų kalbą. Jau antri metai Lemonte seselių namuose gyvena ses. Dailė ir mokslo metų pabaigoje tikisi užbaigti studijas Ph.D. laipsniu Loyolos universitete. Bostone, jėzuitų kolegijoje religinį auklėjimą studijuoja ses. Gertrūda-Onutė.

1995 m. buvo baigti statyti ir pašventinti Matulaučio namai Kaune. Ten seseris stengiasi sukurti katalikiškos veiklos židinį. Šalia seserų vienuolyno, koplyčios, yra įvairios salės, naudojamos ateitininkų ir kitų katalikiškų organizacijų susirinkimams. Jais naudojasi ir kitų vienuolijų seseris savo kolektyvams. Prisiglaudžia ir naujai besikuriantis pal. J. Matulaučio parapija, dar neturinti savo bažnyčios nei kitų patalpų. Seseris priima ir svečius. Čia buvę užsieniečiai — svetimiečiai ir lietuviai džiaugiasi patogiais kambariais, maistu ir šiltu priėmimu.

Lietuvos seseris jau ilgus metus vargo su ligonių seserų priežiūra. Jos troško daugelyje vietų ir per okupacijos metus išblaškytas seseris, dabar nepajėgias ir sergancias, surinkti į vieną vietą. Putnamo seseris atsiliepė ir jų širdžių skausmą ir troškimą. Taigi, šiuo metu jų dėmesys yra nukreiptas į Marijampolę, kur prie senojo vienuolyno baigiamas statyti naujas pastatas. Tikimasi, kad ateinančių metų pradžioje jis priglaus sergancias seseris ir jų globojamus ligonius. Buvęs seserų namas, iš kurio jau kelinti metai laukiama išsikraustant protezavimo klinika (jau seniai tai buvo pažadėta...) jis bus sutvarkytas ir pritaikytas chroniškų ligonių slaugimui. Tada Marijampolės slaugos namai turės 30 lovų ir galės priimti daugiau priežiūros reikalingų senelių.

Su įdomumu klausėmės su kokiais sunkumais buvo susiduriant stant šį namą. Lietuvoje dar nėra išvystyti patarnavimai chroniškais ligoniams, invalidams, reikalingiems ne tik slaugymui, bet ir mediciniškos pagalbos. Ten yra „hospice“ — mirštantiesiems senelių namai. Todėl seselėms teko rūpintis ir teisiniu būstu. Ses. Bernadeta, 20 m. buvusi Matulaučio slaugos namų Putname administratorė ir dabartinė direktorių tarybos pirmininkė, buvo nepažįstama patarėja visos vienuolijos vyriausiam vadovui ses. Albinai Pajarskaitei ir Lietuvos seselėms. Jos tarėsi, aiškino architektams ir rangovams (taip buvo statant ir Matulaučio namus Kaune) ko rei-

kia tokiems namams; beldėsi į miesto ir sveikatos ministerijos pareigūnų duris, kad leistų (!) tokius namus statyti. Pranešimą ses. Bernadeta iliustravo namų planais ir nuotraukomis. Paklausta, kas juos finansuoja, atsakė, kad ir Kauno ir Marijampolės statybos vyksta JAV seselių ir jų remėjų dėka.

Posėdyje pranešimų klausėsi ir ses. Ona atvykusi iš Lietuvos susipažinti su Matulaučio namuose teikiama patarnavimu. Atidarius slaugos namus Marijampolėje, ji dirbs ten kaip socialinė darbuotoja, užsiėmimų terapeutė ir pastorių patarnavimų teikėja. Ji yra baigusi Kauno Politechnikos institutą, yra inžinierė. Praėjusiais metais įsigijo socialinės rūpybos magistrą Vytauto Didžiojo universitete Kaune.

Sumanymai ir valdyba

Seselės kelė daugiausia kaip pritrauktų klausimų žmonių, ypač jaunesnio amžiaus seselių veiklon. Posėdyje dalyvavo bostonietė Gita ir Aidas Kupcinskai davę puikių pasiūlymų. Sukviesti seselių bendrabutyje gyvenusias studentes, buvusias „Immaculata“ stovyklautojas „atsipazinimo“ dienai į vienuolyno centrą. Užmegzti nutrukusius ryšius, sužadinti norą padirbėti seselių vynuogynė... „pūtis didelė, bet darbininkų mažai“. Į tą klausimą gyvai atsiliepė ir kiti posėdžio dalyviai, pasipylė sumanymai. Jų svarstymas atidėtas kitam posėdžiui.

Posėdžio dalyviai, ypač jaunesnius, stebino to nedidelio būrio energija. Kadangi valdyboje buvo likę tik pirm. dr. Č. Masaitis ir vicepirm. Šakalienė, valdybą sutiko įsijungti Gita ir Aidas Kupcinskai, G. Čapas, G. Ivaškie-nė, D. Grajauskaitė, J. Rygelis, R. Drazdauskas ir A. Prapuolenytė.

Posėdį pradėjo ir baigė malda vienuolyno kapelionas kun. A. Diškevičius.

Talkininkė Aldona

VIENUOLYNŲ RĖMĖJŲ NAUJA CENTRO VALDYBA

Vienuolynų seselės išsilai-kymui, tikėjimo kėlimui ir tokiems darbams kaip auklėjimas, švietimas, nepajėgių slaugymas, tautinio susipratimo kelimas, atlikti yra būtinos kitų žmonių paramos ir pagalbos. Seselėms visokeriopą pagalbą teikiantieji yra vadinami remėjais. Remėjai veiksmingesnei pagalbai teikti sudaro laisvą organizaciją, su valdyba. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselės Putname taip pat turi remėjų, prie vienuolyno yra sudarytas centrinis būrys, turintis nuolatinę valdybą. Š.m. spalio 17 d. buv. su-

kvietas likusių valdybos narių ir veiklesnių remėjų susirinkimas. Susirinkimui vadovavo dr. Č. Masaitis, padedamas vienuolyno vyriausios seselės Paulės Savickaitės. Susirinkimas pradėtas vienuolyno kapeliono kun. A. Diškevičiaus malda. Pirmiausia susirinkusieji išklause apie atliktus ir kai kuriuos artimos ateities darbus. Liūdna, kad iš kelių seselių remėjų būrių liko tik trys: Worcesteryje, Čikagoje ir centrinis Putname. Kelios seselės daug kartų vyko Lietuvon, tiek tikėjimo kelimo reikalais, tiek padėti ir padėti išsikūrimui, teikdamos išsikūrimui ir visokią pagalbą. Neringos stovykla, inkorporuota ir atskirta nuo vienuolyno apdaros, jau turi vadovę. Paciami vienuolyno sumazinti kai kurie darbai, pvz.: trijų kolektyvų grupių, sumažėjus jose žmonių skaičiumi, teko atsiskaityti; palikta tik viena mišri grupė. Matulaučio slaugos namų, kurie šiais metais šventė trisdešimtmetį, veikla tęsiasi; dažnai jose trūksta vietos priimti norinčius. Pateikta įdomi namų statistika. Per 30 metų slaugyta 844 asmenys, 506 jų lietuviai, 21 kunigas. Namuose dirba 5 seselės ir dvi talkininkės, dauguma patarnautojų amerikiečiai. Sumažėjus pajėgių seselių skaičiui, tenka nutraukti vienuolyno diasporų veiklą Montrealyje ir Toronto. Paliekama diaspora Lemonte. Šio vienuolyno pagalba labai reikalinga Lietuvoje besikuriančioms seselėms, net keliolikoje vietovė. Dabartinis metu ypatingas dėmesys teikiamas Marijampolėje besikuriančioms seselėms. Ten reikia įruošti nepajėgioms seselėms slaugos namus, o ir nuosavybės atgavimas sunkiai vyksta. Marijampolėje buvo vienuolijos motiniški namai, ten jie ir paliekami, bet reikia daug kapitalo, kad tai būtų padaryta.

Posėdį pradėjo ir baigė malda vienuolyno kapelionas kun. A. Diškevičius.

Posėdžio dalyviai, ypač jaunesnius, stebino to nedidelio būrio energija. Kadangi valdyboje buvo likę tik pirm. dr. Č. Masaitis ir vicepirm. Šakalienė, valdybą sutiko įsijungti Gita ir Aidas Kupcinskai, G. Čapas, G. Ivaškie-nė, D. Grajauskaitė, J. Rygelis, R. Drazdauskas ir A. Prapuolenytė.

Posėdį pradėjo ir baigė malda vienuolyno kapelionas kun. A. Diškevičius.

Posėdžio dalyviai, ypač jaunesnius, stebino to nedidelio būrio energija. Kadangi valdyboje buvo likę tik pirm. dr. Č. Masaitis ir vicepirm. Šakalienė, valdybą sutiko įsijungti Gita ir Aidas Kupcinskai, G. Čapas, G. Ivaškie-nė, D. Grajauskaitė, J. Rygelis, R. Drazdauskas ir A. Prapuolenytė.

Posėdį pradėjo ir baigė malda vienuolyno kapelionas kun. A. Diškevičius.

Talkininkė Aldona

VIENUOLYNŲ RĖMĖJŲ NAUJA CENTRO VALDYBA

Vienuolynų seselės išsilai-kymui, tikėjimo kėlimui ir tokiems darbams kaip auklėjimas, švietimas, nepajėgių slaugymas, tautinio susipratimo kelimas, atlikti yra būtinos kitų žmonių paramos ir pagalbos. Seselėms visokeriopą pagalbą teikiantieji yra vadinami remėjais. Remėjai veiksmingesnei pagalbai teikti sudaro laisvą organizaciją, su valdyba. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselės Putname taip pat turi remėjų, prie vienuolyno yra sudarytas centrinis būrys, turintis nuolatinę valdybą. Š.m. spalio 17 d. buv. su-

CLASSIFIED GUIDE

S K E L B I M A I

ĮVAIRUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPŪTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASYS' CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūsių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokšti ir "shingles" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėsim parduoti, suremontuoti arba pigiai nupirkti automobilių mūsų aikštelėje arba auto-varžytinėse. Padėsim parduoti automobilių, motociklų ar komercinių siuntų Lietuva. Reikalingas skardininkas.
Tel. 708-281-8586.

Jaukus kambarys, šviežias maistas, rūpestinga priežiūra ir šeimyniška bei draugiška aplinka.
Visa tai jūs rasite Apolonijos namuose.
Tel. 708-387-2067

Jūsų namuose atlieku įvairius vidaus ir išorės darbus, taip pat elektros ir kanalizacijos pataisymus; remontuojame auto savo namuose.
Tel. 708-839-8447

Parduodamas malyčių ūkis arti New Buffalo, MI. Neša gerą pelną. Lengvos išsimokėjimo sąlygos, sezoninis darbas; idealu mokytoji. Kreiptis **tel. 616-468-2509.** Kalbėti angliškai.

Reikalingi darbininkai statybos darbams — „siding“.
Tel. 708-728-0208

Naujai atvažiuosiu dantistų dėmesiui
Darbu reikalingas dantistas su ne mažesne kaip 5 metų darbo patirtimi
Tel. 708-563-2550

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL

Ieškote automobilio?
• padėsim pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Washington, D.C. lietuvių savininko „landscaping“ kompanija ieško 2 darbininkų. Pradinė alga \$6.00 į val. Vietą gyvenoti bus parpinta už \$130 į mėn. vienam asmeniui. Reikia turėti darbo leidimą. Kreiptis Alex, tel. 202-244-2373.

G.L. Quality Body Shop
Automobiliniai
Ieškote - nupirktume. Patekote į avariją ar sugedo auto. - suremontuosime. Norite išsiųsti į Lietuvą - išsiųsime.
Reikalingi skardininkai.
Skambinkite 815-723-7650.

Jūs sulaukėte garbingo amžiaus, kuriame iškyla daug problemų. Jums reikalinga slauga ir globa. Tai lengvai išspręsite, paskambinę Apolonijai.
Tel. 708-387-2067

773-535-9500

JAV LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDA

sveikina JAV LB XV Tarybą, Krašto valdybą, visų LB apylinkių valdybas ir visus bendruomenininkus
Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1999 metų proga.
Telydi gimusio Kristaus palaima Jus ir Jūsų darbus!

Birutė A. Vindašienė, pirm., Irena M. Kirkuvienė, sekr., Algis Urbutis, izd., Nijolė Grigaliūnienė, Paulius Guobutis, Aldona Pavilionienė, Kurtas Vėlius

PADĖKA DR. LINUI SIDRIUI

Pablogėjus regėjimui, geresnio matomumo tikslu, nešiojau akyse gydytojų nurodytus akių lęšius, o aštri akis akys katarakto ligai, vartojau katarakto akinius.

Pastaraisiais metais, artėjant grėsmingam apakimui, mano regėjimo išgelbėjimui ir matomumo pagerinimui, gydytojai buvo nusprendę daryti akių operaciją. Bet deja, tie patys gydytojai atšaukė savo sprendimą ir atsisakė operuoti pa-siteisindami, kad negeras mano kraujas.

Vildamasis pagalbos, kreipiausi į akių gydytoją ir chirurgą dr. Liną Sidrį, kuris š.m. lapkričio 10 d. ir 20 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje padarė specialią operaciją, įdėdamas ilgalaikius lęšius, ir abi mano akis.

Tad nuoširdžiai dėkoju mielajam dr. Linui Sidriui už labai sėkmingai padarytą akių operaciją, už regėjimo išgelbėjimą ir už nuostabią, šimtaprocentinį matomumą atgavimą, nes dabar matau, kaip tas padangėse skraidantis sakalas. Su pagarba ir geriausiais linkėjimais,

Alfonsas Noreika,
Oak Lawn, IL

Neringos stovyklą direktore Dana Grajauskaitė ir Nekalto Marijos Prasidėjimo seserų vienuolijos vyr. ekonomė ses. Eugenija

JOS MUZIKA JAU SKAMBA AMŽINYBĖJE

Sesuo M. Bernarda.

Sesuo M. Bernarda gimė 1902 m. gruodžio 9 d. Antano ir Onos Venskų šeimoje, Batakuose. Ji buvo viena iš dešimt vaikų. Antanas Venskų išvyko į Ameriką 1903 m., o netrukus pas jį atvyko žmona su dviem vaikais. Jie apsigyveno Čikagoje.

Sesėlė Bernarda išmoko mokyti muziką savo tėvų namuose: mama ją išmoko daug lietuviškų dainų, o tėvas dažnai grodavo koncertina.

Vos 15 metų sulaukusi, 1917 m. ji įstojo į Šv. Kazimiero vienuolyną. Mokėsi Čikagoje, kur prasidėjo jos oficialus muzikos mokslas, vadovaujant ses. M. Scholasticai. Vėliau ji studijavo muziką Illinois universitete ir Vandercook School of Music. Bažnytinę muziką studijavo Pius X School of Music New Yorke.

Ji, taip pat lankė American Conservatory of Music, kur 1930 m. įsigijo bakalauro laipsnį; lankė De Paul universitetą. Kuomet ses. Bernardai buvo sutęktas muzikos magistro laipsnis De Paul universitete, jos kompozicija „Missa Regina Pacis“ buvo giedama mokslo metų užbaigimo Mišiose.

Pradžioje ses. Bernarda dėstė muziką pradžios mokyklose: Aušros Vartų ir Šv. Jurgio Čikagoje, Šv. Antano Cicerio, IL. Studijuodama dėstė muzikos pamokas Šv. Kazimiero akademijoje (1928 m.), kur suorganizavo 60 moksleivių simfoninį orkestrą ir jam vadovavo. Šv. Kazimiero mokyklų orkestrų varžybose septynis kartus iš eilės laimėjo pirmąją vietą.

Ses. Bernarda yra sukūrusi daug muzikos kūrinių. 1943 m., gavusi magistro laipsnį, ji sukūrė rapsodiją dideliame orkestre lietuviškomis temomis. Šį kūrinių atliko De Paul universiteto orkestras, diriguojant Richar Czerwonsky. Tais pačiais metais rapsodiją atliko Northwestern universiteto simfoninis orkestras Čikagos kompozitorių recitalio proga. Lietuviškoji rapsodija trečią kartą buvo atlikta 1948 metais Čikagos Grant Parke. Ją dirigavo garsusis Nicolai Malko, klausėsi tūkstantinė minia.

Ses. Bernarda yra sukūrusi variacijų styginiam kvartetui, Mišias „Regina Pacis“ keturiems lygiems balsams a cappella; Kodikėlio Jėzaus garbei trims lygiems balsams su vargonų pritarimu. Ji pertvarkė ir moterų balsams pritaikė P.B. Kahn Ave Maria; 1956 m. vargonams aranžavo reikalingiausias giesmes; ir anglų kalbą išvertė Stasio Šimkaus operą „Pagirėnūs“.

Pirmojoje lietuvių dainų šventėje, įvykusioje Čikagoje 1952 metais, jungtinis mišrus choras atliko ses. Bernardos premijuotą dainą, diriguojant Alfonsui Mikulskiui. Šios šventės repertuare buvo ir antroji ses. Bernardos daina —

„Lopšinė“, atlikta moterų choro, diriguojant Alice Stephens. Verta pažymėti, kad dainų šventėje dalyvavo ir Maria aukštesniosios mokyklos mergaičių choras, vadovaujamas ses. M. Bernardos.

Nuo 1952 iki 1971 m. ji vadovavo muzikos skyriui Maria aukštesniosios mokykloje. Nuo 1971 iki 1974 m. gyveno Holland, PA, ir dėstė muziką Villa St. Joseph aukštesniosios mokykloje. Čia ji paruošė programą, kai Northampton miestas minėjo 250 m. sukaktį. Parašė specialią muziką, vadovavo 80 mergaičių chorui ir styginiam orkestrui. Taip pat vadovavo bažnytinės muzikos skyriui, seselių chorui, davė dainavimo, pianino ir kitokių instrumentų pamokas.

1974 metais, minint Vasario 16 šventę Philadelphiaje, susirgo „Vilties“ choro dirigentas Leonas Kaulinis. Ses. Bernarda pavadavo dirigentą ir dirigavo chorui Lietuvių muzikos salėje. 1975 m. vasarą daug laiko skyrė kompozicijai — parašė dvylikai lietuviškų dainų trio ir pianino partijas. Po to ses. Bernarda vėl grįžo į Čikagą, mokytojavo Maria aukšt. mokykloje, kur dėstė pianino pamokas.

1992 m. ses. Bernarda išėjo į pensiją ir pasigyveno Šv. Kazimiero vienuolyno motiniškame name, Čikagoje. Metai po metų sveikatai silpnstant, ses. Bernarda ramiai mirė 1998 m. spalio 31 d. vakare.

Ji visą savo gyvenimą skyrė Dievo garbei ir muzikai, sukurė daug vertingų muzikos kūrinių ir daug jaunų merginų įvedė į muzikos kelią. Nors ses. Bernardos muzika jau skamba Amžinybėje, ji visuomet bus prisimenama ir šioje žemėje, ne tik Šv. Kazimiero seselių, bet visos lietuvių tautos.

Ses. Margaret Mary

MIRĖ KUN. LIONGINAS DIENINIS

1998 m., spalio 17 d., Michigan valstijoje nuo kaulų vėžio mirė kun. Lionginas Dieninis, sulaukęs 88 m. amžiaus.

Velionis gimė Antažavės parapijoje, Zarasų apskrityje. Baigęs Kauno kunigų seminariją ir Vytauto Didžiojo universitetą, 1938 metais buvo išvėntintas į kunigus. Iš pradžių, kun. Dieninis buvo paskirtas į Kaišiadorių vyskupiją; vėliau darbavosi ir kitur — Daugose, Merkinėje, Vietyje, Semeliškėse. Karo metu, pabėgęs į Vokietiją, atliko pastoralinį darbą lageriuose. 1951 m. pradžioje atvyko į JAV, kur buvo paskirtas karaliū vienuolyno kapelionu Grand Rapids mieste. Darbavosi įvairiose Michigan valstijos parapijose ir nuo 1972 m. buvo paskirtas klebonu — pirma Elmira mieste, o vėliau Harrisville miesto Šv. Onos parapijoje.

Išėjęs į pensiją, 1985 m., kun. Dieninis persikėlė į Gaylord ir, vėliau, į Charlotte miestą. Čia gyveno arti gerų bičiulių Drabczyk šeimos, kuri ji globojo iki kol jo sveikata, vėžio palaužta, visai susilpnėjo.

Kun. Lionginas Dieninis palaidotas prie artimųjų — Drabczyk šeimos, Eaton County, Michigan.

• Namai turi du gerus momentus: kai į juos grįžti ir kai gali iš jų išeiti.

Bulgarų priežodis

A. a. Andrius Povilaitis.

A+ A ANDRIUI POVILAIČIUI ATMINTI

Daugelis žmonių, apleidami žemę, sukelia didelį surmulį: laikraščiai mirga straipsniais apie jų garbingą gyvenimą, kupiną visuomeninės veiklos, apie nuveiktus didelius darbus lietuvių bendruomenės ir t.t.

Yra kita dalis mūsų tautiečių, kurie atsivieškina su mumis santūriai ir tyliai. Tačiau jų gyvenimas taip pat palieka gražų antspaudą mūsų būties pievoje, kuri mirga įvairiaspalvėmis gelem — jų svajonėmis ir viltimis.

Toks buvo a. a. Andriaus Povilaitis gyvenimas — santūrus, kuklus, garbingas. A. a. A. Povilaitis paliko mus sauslė 1998 m. rugpjūčio 15 dieną.

Jaunystėje, dar gyvendamas Lietuvoje, jis svajojo tapti gydytoju. Tačiau, užgriuvus Sovietų okupacijai, svajonė sugrūžo. Teko trauktis į Vakarų. Prasidėjo naujas gyvenimas, panašus į daugelio išeivijos lietuvių. Svarbiausia turbūt tai, kad Andrius Povilaitis visad išliko doras katalikas.

A+ A ALBERTUI MISIŪNUI ATMINTI

Jau pusė metų, kai į Amžinos namus buvo pašauktas visų labai mėgiamas buv. mokytojas, vilnietis a. a. Albertas Misiūnas.

Nuo atvykimo į JAV 1950 m. ir įsikūrimo Detroite, jis įsijungė į visuomeninę veiklą ir gyvai reikšėsi lietuviškose organizacijose.

Ypač daug laiko skyrė Vilniaus krašto lietuvių sąjungai. Nuo pat šios sąjungos įsteigimo, buvo veiklus jos narys. Į tą darbą įsitraukė dar pirmininkaujant K. Veikučiui. Ilgesnį laiką pirmininkavo Vilniaus krašto lietuvių sąjungos Detroito skyriui, kuris reikšėsi plačia visuomenine veikla.

1980 m. spalio 11 d. Čikagoje vykusioje suvažiavime buvo išrinktas Centro valdybos pirmininku, kuriai pirmininkavo iki 1991 m. liepos 15 d., kai pablogėjus sveikatai, iš pareigų pasitraukė ir išvyko į Floridą, kur mirė 1998 metais.

Jo pirmininkavimo metais buvo rašyta popiežiumi prašant prijungti Vilniaus vyskupiją prie Lietuvos bažnytinės provincijos. Deja, šis prašymas nebuvo patenkintas. Taip pat buvo kovojama dėl lietuviškų pamaldų Seinu bazilikoje. Šį kartą lietuviai laimėjo ir 1983 m. spalio 16 d. Seinu bazilikoje buvo aukojamas pirmos šv. Mišios lietuvių kalba. Tai buvo didelis moralinis laimėjimas.

Dėka jo pastangų, 1985 m. buvo išleista „Eastern Lithuania“ anglų kalba. Jo laikais buvo sušaukti keli suvažiavimai Čikagoje. Jis artimai bendradarbiavo su Čikagos

likas: mylėjo žmones, mylėjo savo tėvynę Lietuvą ir mylėjo gyvenimą, kartais sudėtingą ir nelengvą.

Buvo Jis poetiškos sielos žmogus. Kartais, kai ji mažiau kamuodavo baisi Jo liga, Andrius mintinai skaitydavo eilėraščių nuotrapas. Tos eilės buvo kupinos ilgesio, meilės, svajonės... Momentais sakydavo, kad tai jo poezija. Ir tai — labai įtikinama. Gal jo sieloje gyveno didis daininys? Iš kur gali žinoti?...

Prisiminus Andrių, visada išvystu jo kūdikiška gražią šypseną ir išgirstu Jo mėgiamą pasakymą: „Jeigu žmonės labiau mylėtų vienas kitą, žemė rožėm žydėtų“.

Dar kartą su Dievu, gerasis žmogus. Tesuteikia Tau Viešpatie Amžiną poilsį. Kiekvieną saulėtą popietę Tu sugrįši mūsų mintyse ir mūsų namus ir būsi pasveikintas mūsų malda už Tave. Anapilyje tebūnie tau šviesu ir ramu, mielas Andriau. Ilsekis ramybės.

Nuliūdę Apolonia ir Petras Steponavičiai

A. A. J. IGNATONIS

1998 m. lapkričio 12 d. nuo jo mirties suėjo 30 metų. Vyresnioji karta jį pažino ir žinojo nuveiktus darbus, tačiau jaunesniems visuomenininkams mažiau girdėtas, todėl trumpai apie jo veiklą. Jis buvo pedagogas, rašytojas, muzikas, visuomenininkas. Baigęs mokytojų seminariją ir Kauno VD universitetą Vilniuje (pradėjo Kaune baigė Vilniuje). Mokytojavo ir inspektoriavo įvairiose Lietuvos, Latvijos ir Vokietijos lietuvių mokyklose.

Atvykęs į Čikagą 1949 m., dirbo „Draugo“ redakcijoje, suorganizavo vyrų chorą ir jam vadovavo. Padėjo „Dainavos“ ansamblui, surengdavo jo dvidešimtmčio jubiliejinių leidinių. Parašė romanų, pjesių, fejletonų ir aktyviai reikšėsi kultūrinėje veikloje, ypač švietimo srityje. Buvo švietimo tarybos pirmininkas. Rūpinosi liuanistinių mokyklų programų pertvarkymu, kad pradžios mokykla būtų 8 metų, o aukštesnioji — 4 metų. Buvo patriotas ir didelio ryžto žmogus, todėl patirdavo nemalonumų ir opozicijos. Tas veikė ir nervus, ir gal dėl to sutrumpino jo gyvenimą. Jo auklėtiniai ir bendradarbiai seka jo pėdomis ir daug paverda Lietuvai. Kol buvo paderga, jie kovoją už laisvę ir nepriklausomybę, o atgavus laisvę — už jos gerovę ir dvasinį atsinaujinimą. Jei šiandien būtų jis gyvas, tikrai gyventų Lietuvoje ir kovotų su visomis negerovėmis. Ypač tvirta ranka išjungtų į Vilniaus krašto švietimą ir atlietuvinimą, o gal susilauktų ir prof. Z. Zinkevičiaus likimo... Sekdami jo gražiu pavyzdžiu, prisiminkime jį savo maldose.

J. Plačas

mose kūčiose ir išvažiavimuose į gamtą pas vilniečius, gyvenusius Indianos ir Michigano valstijose. Buvo visų labai laukiamas, visur tardavo žodį, o išvažiavimuose į gamtą padarydavo įdomius politinius pranešimus.

Jo politinė veikla, trukusi 41 metus, buvo labai reikšminga. Mielas Albertai, ilsekis ramybės svetingoje Amerikos žemėje, toli nuo tėvynės ir numylėto Vilniaus krašto.

V. Gasperienė

DRAUGAS, 1998 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad š. m. gruodžio 14 d. 3:09 v. p.p., sulaukusi 80 metų mirė

A. A.

ALDONA JANKAUSKAITĖ

Gyveno Čikagoje. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 49 metus.

Nuliūdę liko artimos draugės Eugenija Baršketienė ir Joana Valaitienė, taip pat ir kiti giminės.

Velionė buvo baigusi Vilniaus universitetą. Dirbo kaip lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Taurages gimnazijoje, o Vokietijoje — lietuvių gimnazijoje Diepholze mieste. Atvykusi į JAV, mokytojavo liuanistinėje mokykloje New York'e. Vėliau studijavo ir baigė kolegiją chemijos bakalauro laipsniu. Dirbo U.S.D. bendrovės žemės ūkio laboratorijoje iki pensijos.

Velionė Aldona buvo duklė a. a. Elenos Jankauskienės ir seserė a. a. Emilijos Gruntmanienės.

A. a. Aldona pašarvota trečiadienį, gruodžio 16 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose.

Laidotuvės ketvirtadienį, gruodžio 17 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto Velionė bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: artimos draugės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Mylimam Vyriui, Tėvui, Mielam Tėvynainiui

A. A.

STEPUI LEVECKIUI

užbaigus ilgą tremties kelionę ir išėjus į Amžiną Tėvynę, skausme ir liudėsyste likusius Jo mylimuosius: žmoną PELAGIJĄ, sūnų ALGĮ, dukrą DANUTĘ, jų šeimas ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir drauge išgyvename šią skaudžią netektį.

Tau taurus Tėvynės Sūnau a. a. Stepai, Amžinybėje tesviečia amžinos laimės žiburiai.

Vytautas ir Stella Abraičiai
Juozas ir Elena Ambrozaičiai
Kazys ir Jadvyga Barūnai
Jonas ir Juozė Daugėlai
Vacys ir Birutė Dzenkauskai
Gediminas ir Donata Grajauskai
Vytautas ir Joana Grybauskai
Jurgis ir Veronika Janušaičiai
Bronius ir Vera Juškiai
Narcizas ir Olga Kreivenai
Gediminas ir Vladė Lapenai
Jurgis ir Aniceta Mažeikos
Juozas ir Jadviga Paliuliai
Mečys ir Janina Rumbaičiai
Antanas ir Vale Skriduliai
Regina Snarskienė
Donatas ir Lionė Stukai
Juozas ir Aldona Sodaičiai
Aldona Sandargienė
Serafina Sukarevičienė
Marija Šarauskienė
Kostas ir Ona Žolynai

Daytona Beach, FL

A. A.

VENAI LAURAITIENEI

iškeliavus Amžinybėn, dideliame skausme pasilikušiu — vyriui ALEKSUI, dukrai VILIGALEI, sūnui VYTAUTUI ir jų šeimoms, bei artimiesiems reikiame gilia užuojautą.

Aldona, Vytautas Andriuliai
Irena, Andrius Barauskai
Dana, Vytautas Mažeikai
Genovaitė Treinienė

A. A.

MATUI JASINEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo seseriai GENUTEI ir broliui VYTAUTUI bei visai JASINEVIČIŲ giminei reikiame giliausia užuojautą.

Bronius ir Antanina Pranckevičiai
Juozas ir Teresė Kasperavičiai
Bernardas ir Birutė Vindašiai
Vytautas ir Zofija Ripskiai

A. A. DONATUI PRAPUOLENIUI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame sūnus TOMĄ ir JONĄ su žmona RITA ir kartu su visa gimine, pažįstamais bei draugais liūdime.

K.O.F. Draugai

**PADĖKOS IR PRAŠYMO
PAMALDOS**
ruošiamos šv. Kalėdų metu —
gruodžio 25 d., iki sausio 1 d.
imtinai Marijonų koplyčioje
prie „Draugo“

Prašau įjungti mano atžymėtas
intencijas į kalėdinės oktavos šv. Mišias ir maldas:

☐ Padėka Dievui už šiuos metus	☐ Prašant laiming. ateinančių metų
☐ Padėka Marijai už globą	☐ Prašant sveikatos
☐ Padėka už gautas malones	☐ Prašant ramybės šeimai
☐ Padėka už taiką pasauly	☐ Prašant santūrumo malones
☐ Už lietuvių Sibire, gvy. ir mir.	☐ Prašant Lietuvai apsaugos
☐ Už šeimos mirusius	☐ Prašant pašaukimų į dvasinį luomą
☐ Už vaikus	☐ Ypatinga intencija

Mano kalėdinė auka Oktavai

Vardas, pavardė

Adresas

MARIAN FATHERS, 6336 S. KILBOURN AVE.
CHICAGO, IL 60629

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

Vyčių senorių kuopa. Chicago, IL, vienintelė lietuviškai kalbanti Vyčių kuopa, sveikina bet kur gyvenančius Vyčius. Linki visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sveikų 1999 metų. Taip pat prašo nenuolėti nuo savo senelių ar prosenelių gimtosios kalbos!

Liucija Maldūnienė sveikina savo mielus gimines, draugus ir pažįstamus, linki džiaugsmingų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų!

SVARBI INFORMACIJA APIE LR KONSULATĄ

Antanina Repšienė, Chicago, IL, sveikina savo gimines, draugus ir visus brolius-sesėse lietuvių išsivijioje bei tėvynėje. Taip pat sveikina „Draugo“ darbuotojus. Visiems linki nuotaikingų šv. Kalėdų ir laimingų 1999 metų. Gimęs Kūdikėlis tesuteikia stiprybės ir jėgų dirbantiems dėl tėvynės gerovės!

Monika ir Antanas Kručiai, Oak Lawn, IL, sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkdami visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1999 metų.

Dr. Antanas ir Aldona Lipskiai sveikina draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujais metais. Vietoj kalėdinių sveikinimų skiria 100 dol. auką „Draugui“.

Kalėdų švenčių proga sveikinu gimines, draugus ir pažįstamus, taip pat „Draugo“ redakciją, administraciją ir visus tarnautojus. Linkiu malonių praleisti šv. Kalėdas ir sveikų, palaimintų Naujų metų!

Sofija Plėnienė

Anelė Šulaitienė Kalėdų ir Naujų metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdama Dievo palaimos.

Grazina Musteikienė šv. Kalėdų ir Naujų metų proga sveikina gimines ir mielus pažįstamus, linkėdama malonių, jaukių švenčių ir sėkmingų Naujų metų!

SKELBIMAI

Lemonte TRANSPAK įstaigos naujos darbo val., šėd. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497.

Pinigai, maisto siuntiniai Kalėdoms. TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 Tel. 773-582-4500 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 773-776-8700 Toll free 24 hr. 888-776-6742 Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v. Šėd. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63 Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100. Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

773-585-9500

Praleiskite vieną savaitę šią žiemą plaukiant saulėje Karibų jūroje. Septynios dienos - 1999 m. sausio 31 d. - vasario 7 d. Kaina \$1,339. First Class Travel, tel. 847-392-6320 arba 1-800-470-3358.

Legaliai dar galima išrūpinti „Social Security“. E. Šumanas, tel. 1-708-720-2651.

Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja Arūnui ir Irenai Draugeliams, Naperville, IL, už \$200 auką ir Aldonai Ugenas, St. Petersburg, FL, už \$200 auką. Aukos skirtos padėti sunkiai sergantiems ligoniams Lietuvoje.

Jaunimo Centras Čiurlionio galerijoje gruodžio 18 d. 7.30 v.v. rengia antrąją tradicinę šventinių kompozicijų parodą. Visi kviečiami gausiai dalyvauti! Parodiniai darbai bus įvertinti ir apdovanoti. Ekspozitus - puokštes, kompozicijas ir kitus, vaizduotės sukurtus rodimus, į Jaunimo centrą pristatyti trečiadienį ir ketvirtadienį, gruodžio 16-17 d., nuo 5 iki 8 v.v. Pasiteiravimui tel. (773) 247-2452 vakarais nuo 6 val.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus gruodžio 18 d., penktadienį, 6.30 val. vak., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje, 6820 S. Washtenaw. Bus įvairių pranešimų ir diskusijų. Visi nariai ir svečiai maloniai kviečiami atvykti. Po susirinkimo - kavutė.

Nuoširdi padėka Sigutei Žemaitienei, kuri padovanojo trejus labai puošnius tautinius rūbus „Draugo“ krautuvelėi. Juos galite pamatyti, atsilankę į krautuvelę, kurioje yra nemažas lietuviškų knygų ir malonių dovanėlių pasirinkimas.

Norime priminti švenčių progą, kad „Draugas“, jūsų laikraštis, turi daug knygų, kurios puikiai tiktų Kalėdų dovanoms.

Turime taip pat ir krautuvelę, kurioje šiais metais yra daug gintaro ir audinių iš Lietuvos; turime muzikinių diskų ir juostelių.

Taip pat būtų mums labai malonu, kad žmonės užsakyti „Draugą“ savo vaikams ir studentams, kurie toliau nuo namų dirba ar mokosi.

Reikšmingą dovaną, kuri primena, kas mes esame, malonu duoti ir malonu gauti.

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Jaunimo centro moterų klubas, Chicago, IL., per pirmininkę Anelę Pocienę, Draugo fondą pasveikino su šv. Kalėdomis ir Naujais metais pridėdant ir 100 dolerių čekį. Iki šiol jos parėmė Draugo fondą su 500 dolerių, parodant gražų pavyzdį kitoms organizacijoms.

Dėkodami klubui už dosnumą, visoms jo narėms linkime linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų.

Kostė Ancevičius, Chicago, IL., besibaigiant Draugo fondo rudens vajui, iškėlė 500 dolerių prie ankstyvesnių 500 dol. įnašų, pasiekdama tūkstantinę, ir tapo Draugo fondo garbės nare.

Dėkodami už stambią paramą Draugo fondui, sveikiname naują garbės narę, linkėdami linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų.

Prelatas dr. Juozas Prunskis, Draugo fondo aukščiausio laipsnio garbės narys gruodžio 22 d. šventinė savo 91-mąjį gimtadienį ir 66 metų kunigystės sukaktį. Sveikiname sukurto, vininką toli nuėjusį šio gyvenimo ir kunigystės laiptais ir linkime atšvęsti dar daug gimtadienių, lydint Aukščiausiojo palaimai.

Kazys Kušeliauskas, Hickory Hills, IL., besibaigiant Draugo fondo rudens vajui, atsiuntė 500 dolerių, prie ankstyvesnių 500 dol. įnašų ir su tūkstantine tapo Draugo fondo garbės nariu.

Labai dėkojame už stambią paramą Draugo fondui ir geriausiu 1999 metų.

Tradicinės Pasaulio lietuvių centro kūčios gruodžio 20 d. (jau šį sekmadienį), 12 val. p.p., tuoj po šv. Mišių, centro didžiojoje saleje. Tradiciniai kūčių patiekalai, susikaupimas, kalėdinių pasidalinimas, palikta tuščia kėdė prie stalo, prisiminti tuos, kurių jau nėra mūsų tarpe. Žvakelių uždegimo tradicija, kalėdinės giesmės, kurias akordeonu pritardama, praves Rasa Poskocienienė. Paskubėkite užsisakyti stalus ar vietas, paskambinkite Aldonai Palekieniė stel. 708-448-7436. Švėskime kūčias lietuviškoje šeimoje, o gimęs Kristus atneš mums taiką, ramybę ir vienybę.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus gruodžio 18 d., penktadienį, 6.30 val. vak., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje, 6820 S. Washtenaw. Bus įvairių pranešimų ir diskusijų. Visi nariai ir svečiai maloniai kviečiami atvykti. Po susirinkimo - kavutė.

Nuoširdi padėka Sigutei Žemaitienei, kuri padovanojo trejus labai puošnius tautinius rūbus „Draugo“ krautuvelėi. Juos galite pamatyti, atsilankę į krautuvelę, kurioje yra nemažas lietuviškų knygų ir malonių dovanėlių pasirinkimas.

Norime priminti švenčių progą, kad „Draugas“, jūsų laikraštis, turi daug knygų, kurios puikiai tiktų Kalėdų dovanoms.

Turime taip pat ir krautuvelę, kurioje šiais metais yra daug gintaro ir audinių iš Lietuvos; turime muzikinių diskų ir juostelių.

Taip pat būtų mums labai malonu, kad žmonės užsakyti „Draugą“ savo vaikams ir studentams, kurie toliau nuo namų dirba ar mokosi.

Reikšmingą dovaną, kuri primena, kas mes esame, malonu duoti ir malonu gauti.

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Valentinas Krumpis „Draugo“ administratorius

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Šv. Kazimieras. Piešė Vytenis Krukonis Bostono lit. m.-los mokinių.

BARBORA RADVILAITE

Barbora Radvilaitė buvo barjoraitė. Ji iškėlė už Zigmanto Augusto. Jo motina buvo Bonna. Jai nepatiko Barbora. Ji norėjo Barbora nužudyti ir sakoma, kad ją nunuodijo. Barbora Radvilaitė mirė 1551 metais Krokuvoje, bet ji yra palaidota Vilniaus katedros požemyje.

Vytenis Krukonis Bostono lit. m.-los mokinių.

GAMTA

Ponia Kasniūnienė davė visiems aplanką. Ten buvo paaiškinimai, kaip išpranašauti rytojaus orą. Reikia stebėti debes, vėjo kryptį ir barometro spaudimą. Šios pamokos buvo labai įdomios.

Edukas Kuprys

ŠOKIAI

Mes išmokome šokti „Swing“. yra 4 žingsniai. Ponia Narutienė yra gera mokytoja. Kitos mokytojos irgi su mumis šoko. Penktas ir šeštas būrelis geriau šoko už vienuoliktą. Mums labai patiko šokiai.

Julius Gylis ir Tadas Kasputis

APLINKA IR MES

Šioje pamokoje mes pasikalbame apie save. Mes kalbame apie bailius ir drąsius žmones.

Andrius Ragas Visi trys JAS 1998 m. Dainavos stovyklautojai („Dainavos knygu lentyna“)

KALĖDŲ SENELIŲ ŠALIS

(Kalėdų pasaka) (Tėsinys)

Susirūpinęs žiūri senelis į Algį ir lėtai taria:

— Atrodo, kad tu, Algij, esi gerokai išdykęs. Netiki net Kalėdų seneliu. O matai, kad jis yra.

— To pasakiojojo tai tikrai nėra, — vėl atgijęs prieštariauja Algis.

— O pamatysi, kad yra, — ramiai pasako senelis ir užima savo dideles baltas pirštines. — Grįždamas iš kešlės, ir tave pasiimsiu į Kalėdų senelių šalį, kad nematytų daiktų pamatytum, kad geresnis pasidarytum. Gerai?

— Nuotykis tai aš mėgstu. Žiūrėsiu, kokią vėl naują pasaką sugalvosiu.

— Tuojau pamatysim, pasaką ar ne pasaką... Tik būk pasirengęs keliauti. Aš dar šią

nakt sugrįšiu tavęs pasiimti, — įtikinantiu balsu pasako senelis, užsivertęs maišą ant pečių ir, pasitaisęs diržą ant savo raudono apsiausto, išsilenka pro duris.

Algis tuojau susistato elektrinį traukinį ir žaidžia, kol nusibosta. Norėtų gatvėje išmėginti ir čiuožimo ratukus, bet truputį prisibijo: o ką gali žinoti, gal tas persirengęs Kalėdų seniu kaimynas tikrai kokią išdaigą bus sugalvojęs. Pakentęs Algis iki rytojaus. Juk užteks laiko pasivažinėti.

Atsigula Algis gerokai pavargęs. Kitados tuojau užmigdavo. O šį vakarą lyg rūpestis išimėję jį jo mažą širdelę: o ką gali žinoti, gal ir yra tikras Kalėdų senelis? Nelabai būtų smagu, jei jis naktį sugrįžtų, kai visi miega. Ir mamos gali neprisišaukti. Sako, jam nė durų nereikia: pro dūmtraukį išsiras. O čia kaip tik ties jo lovelės sienoje eina dūmtraukis. Tai kas, kad nėra čia jokios skylės! Ką gali žinoti su tokiais seniais?

Girdi Algis per miegus, kaip plačiai atsidaro durys. Kambarys nušvinta, ir visoje savo didybėje prie jo lovos atsistoja Kalėdų senis.

— Tai važiuosim dabar! — suskamba įsakantis balsas Pranas Naujokaitis (Bus daugiau)

MEKSIKOS VARDAS IR KALBA

Gyvendami JAV dažnai susiduriame su meksikiečiais ir jų kalba, tad idomu būtų susipažinti, nors trumpai, su jų praeitimi. Kaip žinome, jie kalba ispaniškai. Ispanų kalba yra valstybinė Meksikos kalba.

Meksikoje šalia ispanų kalbos gyvuoja... dar 125 kalbos! Tai senosios Amerikos indėnų kalbos, kurias europiečiai rado atkeliavę į šį kontinentą. Dalis jų išnyko, bet dar gana geras skaičius išliko iki šių dienų. Tų kalbų ateitis liūdna, nes joms kalba mažos žmonių grupės. Tačiau tos kalbos, nors ir mirdamos, paliks pėdsaką Meksikos teritorijoje. Net pats šios šalies pavadinimas yra indėniškos kilmės.

Nauja kalba kalbant apie indėnų žodžių meksikas kadaise vadino vieną iš savo genčių. Ir šiaip nemaža dalis Meksikos teritorijos, kur tebe gyvena indėnai, nusėta indėniškos kilmės vietovardžiais. Tik gaila, jog daugelis ispaniškai kalbančių meksikiečių visai nebejaucia pirminės tų vietovardžių reikšmės.

Kaip sakėme, šių vietovardžių pirminės reikšmės daugelis jau nebežino, o jei ir žinotų, jos pasirodytų per daug keistos. Mat, dabartiniai meksikiečiai nei karo skydų gamina, nei specialiose vietose brangiomis plunksnomis puošiasi, nei domisi, kur barsukai gyvena. Kiti laikai, kiti papročiai, kiti ir vietovardžiai. Šių dienų meksikiečiams daug suprantama esni iš ispanų generolų ar šventųjų vardų 16-17 amžiuose kilę vietovardžiai, negu jų krašto žiliosios senovės palikimas.

Algirdas Sabaliauskas

LAPĖ IR GANDRAS

Kitam nekenk, bet jei tave kas nuskriaudė, atlygink tuo pačiu, kaip moko šioji pasaka. Laputė kartą gandrą pakvietė pietų ir lėktę skysto

srėbalo (sriubos) pakišo alkanam. Kasnojo tas snapu, bet taip ir liko alkanas. Vėliau ir gandrą lapė pakvietė pietų. Prikrėtęs į asotį košės, pats pritutino (pasisotino), vidun iškėtęs snapą; o viešnia badu galavos (šėlo), indo kaklą košingą laizydama. Tada ir davęs, sako, paukštis lapei pamoką: „Nepyk, kad tavo pavyzdžiu tau atsilyginu“.

Fedras

— Senutiuk, kodėl pelėda tokia protinga?

— Kad daugel knygelių perskaitė.

— O kokia kalba tos knygėlės parašytos?

— Paukščių kalba.

— Ar tu ją moki?

— Jau užmiršau, Juozuli.

Leonardas Gutauskas

GALVOSŪKIO NR. 28 ATSAKYMAI

Gelė, žaidimo kamuolys, namas, pirštinė, skrybėlė.

GALVOSŪKIO NR. 27 ATSAKYMAI

Višta, puodukas, skambutis, puodas, ožka, kamuolys, sege, paltas, rašiklis, šuo.

GALVOSŪKIO NR. 28 ATSAKYMAI

1. Elis. 2. Juozapas. 3. Kaanae. 4. Vaivorykštė. 5. Mezipotamija. 6. Zachiejus. 7. Sekminės. 8. Angelas. 9. Ezaivas. 10. Jeremijas. 11. Klebonas. 12. Naamanas.

GALVOSŪKIO NR. 29 ATSAKYMAI

A. Žydėti = y, e, i — ž, d, t. Obelys = o, e, y — b, l, s. Grįžta = i, a — g, r, ž, t. Drąsus = a, u — d, r, s, s. Karys = a, y — k, r, s.

B. Piemuo ginė gyvulius į ganyklą. Karys gynė Lietuvos laisvę. Motiutė šiandien skus bulves. Petras skus savo draugą mokytojų. Gilij duobė kasti yra labai sunku. Kietą riešutą su dantimis negalima kasti. Lietus = TV praneša, kad rytą liks. Suliesėti = žmogus, kuris mažai valgo greit sulys. Berniukai ryt liks į urvą esantį pamiškeje. Gali būti ir kitokie sakiniai.

GALVOSŪKIO NR. 30 ATSAKYMAI

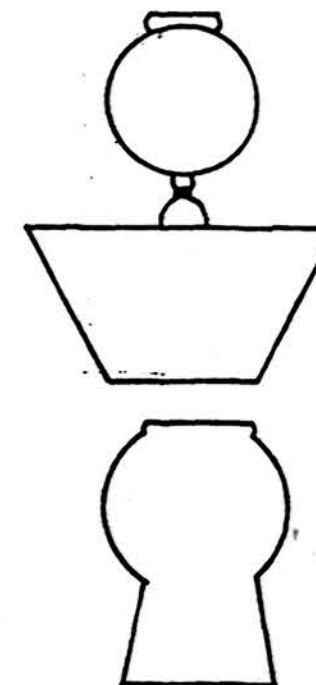
1. Two-by-Four namų statybai pradėta vartoti nuo 1833 m. Ši naujovė buvo revoliucinė statybos konstrukcija. Pradininkas buvo A. D. Taylor. 2. Pirmasis dangoraižis buvo pastatytas Čikagoje 1885 m. Tai buvo amerikiečio architekto W. Jenney 10-ties aukštų statinys, susidedęs iš plieno ir marmuro. 3. Jei krikščionija savo eros metus skaičiuotų nuo Kristaus gimtadienio, tai Naujieji Metai prasidėtų Kūčios naktį. Kodėl Naujuosius Metus pradėdame sausio mėn. 1 d. — žiūr. Luko 2:21 ir Naujojo Testamento vertėjo Č. Kavaliausko komentarą 146 puslapyje. 4. Anglų matematikas R. Recorde 1557 m. sugalvojo lygybei išreikšti ženklą arba simbolį =. 5. Vokiečių matematikos J. H. Rahn 1659 m. sugalvojo dalybos simbolį ÷.

GALVOSŪKIS NR. 46

Padauginkite skaičių: 037037037037 iš 24. Gausite labai idomų rezultatą. Už tą darbą gausite 5 taškus. Atsakymas nebus skelbiamas, bet redaktoriui atsiųskite.

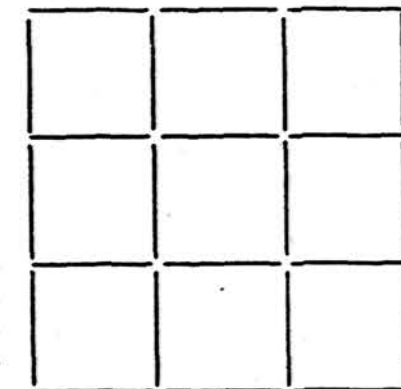
GALVOSŪKIS NR. 47 (Brėžinėliai)

Kuri yra ilgesnė viršutinė linija vazos ar lempos gaubto? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 48 (Brėžinėliai)

Nuimk 6 pagaliukus taip, kad liktų tik 3 kvadratai. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 49 (Piešinėliai)

Perskaitykite rebusę patarėlę. 5 t.) Sudarė 8 kl. mokinės Justina ir Kristina Zabelaitės iš Rokiškio.

Paiškinimas: Ne visi suprantą, kaip reikia spręsti rebusus. Piešinėliai reikia parašyti žodžiais. Paskiau sekti duotus paaiškinimus skaičiais ar skrituliukais. Jie žymi žodžių raides, kurios tinka patarlei ir kurios nereikalingos (perbrauktos) ar skaičiais nepažymėtos. Svarbu piešinį parašyti teisingai.

GALVOSŪKIS NR. 50

1. Kada Europoje pasirodė pirmoji Enciklopedija? 2. Kada buvo išrastas elektrinis dulkių siurblys? 3. Kada buvo atrastas ir atkastas Vezuviųs vulkano pelenais užverstas Pompejųs miestas? 4. Kada buvo išrastas Keltuvųs-Liftas-Elevatorius? 5. Nuo kada vartojamas matematikoje „pi“ simbolis? Už visus teisingai atsakytus ir plačiau paaiškintus atsakymus, skiriama 10 taškų, už trumpus atsakymus — tik 5 taškai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis